

Turku armija suskaldyta in tris dalis

Viena dalis gali buti suimta. Turkai apleido Bitlis. Rusai užėmė Van apygardą

Francuzai nušovė Zeppeliną

Sniegas palaidojo 55 žmones

Anglija paskyrė dar daugiau pinigų karės reikalams

TURKŲ ARMIIJA SUSKALDYTA.

LONDONAS, vas. 22. — Iš Petrogrado pranešama, kad rusai dviejose vietose persiveržė per turkų armiją Armenijoje ir suskaldė ją į tris dalis.

Kairysis turkų armijos sparnas greitai bėga link Trebizondo. Kita turkų armija bėga per Snią ir vakarus nuo Erzerumo ir nuolatose vėjama rusų bando pasiekti Erzerumą.

Dešinysis turkų sparnas yra visai atkirstas nuo višos armijos, gali buti apsuptas ir suimtas.

I pietvakarius nuo Muš rusai paėmė Pasur Akshesin ir užėmė visą Van ežero apygardą.

Iš Rymo pranešama, kad ten gauta iš Petrogrado žinia, jog bėgantys turkai apleido 30,000 gyventojų turintį miestą Bitlis. I pietvakarius nuo Erzerum.

Tas reiškia, kad rusai traukia ant Diarberkir, už 100 mylių nuo Erzerumo, ant Bagdado geležinkelio. Rusams paėmus Bitlis būtų atkirsta turkų komunikacijos linija su Sirija ir pastatytų turkų armiją Mesopotamijoje didelėme pavojuje, nes ji atsiderint tarp anglių ir rusų.

BERLINAS, vas. 22. — Vienas oficialiai skelbta, kad ties Kozlow ant Štripa upės austrai išvyjo rusus iš priešakinio pozicijų. Abiejų pusių aviatoriai irgi veikia.

FRANCUZAI NUŠOVĖ ZEPELINĄ.

PARYŽIUS, vas. 22. — Oficialiai paskelbta, kad ties Bra-loant-le-Roi, Meuse distrikte francuzų kanonolės iš Revigny uždegė vokiečių Zeppeliną skridusį iš St. Menehoild į pietus. Zeppelinas nukrito žemėn liepsnose.

DAUG ŽMONIŲ ŽUVO SNIEGUI NUSLIDUS NUO KALNŲ.

BERLINAS, vas. 22. — Didelė kruva sniego nusirito nuo Spilsburg Alpy. Sniegas nunešė daug namų ir daugiau kaip 150 žmonių.

Kiek ikišiol žinoma, 55 žmo-

nės yra užmušti 49 sužeisti ir apie 30 nesurandama — jie galbut irgi yra žuvę.

DAR DAUGIAU PINIGŲ KAREI.

LONDONAS, vas. 22. — Atstobų butas prašant premieriui Asquithui paskirė karės reikalams dar £420,000,000 (\$21,000,000,000).

Bėgtyje vieny metų Anglija karei išleido £1,420,000,000. Kitiems talkininkams paskolino £168,900,000.

POTVYNIAI VOKIETIJOJ.

AMSTERDAM, vas. 22. — Didelė audra siautė pietinėje Vokietijoje. Bavarijoj daug vietų yra apsemta ir potvynių žuvo daug vaikų ir galvijų. Padėjimas Mainz'e irgi grasus.

SUDEGĖ BAZNYČIA.

QUEBEC, Kanada, vas. 22. — Beauperte sudėgė didelė baznyčia. Gaisras padaręs apie 500,000 dolerių nuostolių. Manoma, kad griuvėsiuose liko palaidotas vienas vaikas.

Nelaimės su traukiniais

RICHMOND, Va. — 14 žmonių liko sužeista ties Kingsland tiltui traukiniui nuvirtus nuo pifimo.

NEW HAVEN, Conn. — Ansonia miestelyje streikuoja 1,500 darbininkų. Dvi rotos milicijos stovi prirengtos išsuntimui i Ansonia, nors streikas ten dabar tęsiasi ramiai.

JOLIET, Ill. vas. 22. — 6 žmonės sužeista vagonui nušokus nuo bėgių arti Morgan, Ill.

FANKFORT, Ind., vas. 22. — Vienas žmogus mirtinai, keletas lengviau sužeista sulužus Monnon Hoosier traukiniui.

HENRIETTA, Tex., vas. 22. — Apvirtus pasažierinio traukinio garvežiui du jo inžinieriai liko užmušti.

Karas nušoko nuo bėgių

20 žmonių sužeista.

CHICAGOJE — Nedėlios vakare, apie 11 val., 63 gatvės karas ejęs visu smarkumu prie užsikimo, nušoko nuo rėlių. Karas bėgo tokiu greitumu, kad nušokęs nuo bėgių jis užvažiavo ant šalvygatvio ir smarkiai įsimuštė naman. Namas taipgi nukentėjo.

Visi, iki paskutiniam, karo langai išbryėjo. Byrantis stiklai sudraskė vėdus ir supjausė rankas važiuosiuoms, kurių buvo pilnas karas. Dvidešimt pasažierių sužeista; jų tarpe keli gal net mirtinai, apie 40 gi — lengviau nukentėjo.

Karvelaitės teismas

CHICAGOJE — Panedėlio rytą, vas. 21 d., apie 10 valandą, Maxwell stoties teisme buvo pirmas Karvelaitės bylos tyrimas. Ji, kaip žinia, yra kaltinama, pabėgimu su jos jaunikiu pinigais Philadelphiaj. Byla perkelta iš Maxwell teismo į kriminalų teismą. Kallinamieji, Karvelaitė ir vaikas Ch. Geštautas, padėjęs jai pabėgti, bus išleisti, jei kas uždės už kiekvieną jų po \$1,500 dolerių bondus.

BERLINAS, vas. 22. — Pasi-kalbėjime Dr. Leward, direktoriaus politiškojo skyriaus vadaus dalykų ministerijoje prisi-pažino, kad Berline buvo mai-sto riaušių, bet jos buvo mažos, niekad neprisijė jų numalšini-mui vartoti kariuomenę ir niekas jose neužmušta. Buve riaušių ir Chemnitz'e.

Berline buvo tris taikos de-monstracijos, kuriose buvo are-stuoti 6 žmonės.

Dr. Lewald sako, kad laikos laiku Berline budavę daug smarkesnės demonstracijos ir riaušės negu buvusio karės metu.

BERLINAS, vas. 22. — Prusijos seimanas įneša bilius pas-kirti 313,000,000 markių pabu-davojimui ir aprūpinimui nau-ju geležinkelį Prusijoj.

Iš LIETUVOS

VILNIUJE ėjęs lietuvių laikraštis tapo uždarytas, rašo "Bir. Vied." Dabar visoje Lietuvoje nėra jokio lietuvių laikraščio, tiksliai Tilsėje Vidunas leidžia lietuvių kalba laikraštį "Naujovė," panašų į seniausią ėją "Jaunimą." Taipogi d-ras Steputaitis Kaune leidžia antrą lietuvių laikraštį "Dabartis." Tiltzė dabar tapus Lietuvos valdymo centru, kur gyvena Lietuvos užimtų kraštų viršininkas, kunigaikštis Izenburg-Birštein. Kauno gubernija padalinta į 14 apskričių, kuriems paskirti viršininkai. Lietuviškoji Suvalkijos dalis atskirta nuo Lenkijos ir pridėta prie Lietuvos. Lietuvių apgyventi kraštai Vilniaus ir Gardino gubernijų taipogi esą priskirti prie Lietuvos general-gubernatorijos.

Dauguma pabėgėlių iš Vilniaus sugrįžo į savo namus ir gyvenimus. Vietomis atsidarė fabrikai ir dirbtuvės, kuriuose gauna darbą net vaikai. Kitur gi pragyvenimas yra sunkokas, nors pakenčiamas. Tiltzėje Prūsų lietuvių įkurė komitetai Lietuvai šeloti. Komitetan ineina žinomi Prūsų lietuvių veikėjai: Ašmys, Steputaitis, Gaigalaitis, Jogaostas, Stiglorius, Vidunas ir Jonas Žilinskis. Kreipties galima tokiuo adresu: Tiltz, Kazernes str. V. Storost. "Rygos Gars."

LONDONAS, vas. 22. — Iš Rymo pranešama, kad graikų kruizeris Helle atplaukė į Albanijos portą Durazzo apginti graikus mieste ir apieknėje, jei mestą užimtų bulgarai.

GENEVA, vas. 22. — Iš Bucharosto pranešama, kad valdžia įnešė bilijų į Rumunijos parlamentą paskirti du syk daugiau pinigų kariuomenės reikalams.

PRASIDĖJO TARYBOS SU KASYKLŲ SAVININKAIS.

NEW YORK, vas. 22. — Svarbios tarybos tarp kietųjų anglių kasyklų savininkų ir angliakasių unijos prasidėjo vakar. Tarybos eina už pakelimą algų angliakasiams.

Darbininkų Judėjimas

Minimum alga Mexikoje

MEXICO CITY, vas. 22. — Carranzos kariškas viršininkas Sanoros distrikte gen. P. Elias Calles paskelbė, kad visame distrikte minimum alga peonams turi buti pusanatro peso į dieną (sidabru) (amerikonikais pinigais apie \$1.60).

Kiekvienas samdytojas mokantis savo darbininkams mažiau nustatytos algos bus baudžiamas dviem mėnesiam kalėjimo arba 50 pesais.

Tai didelis pagerinimas darbininkų buvio, nes ten darbininkai pirmiau gaudavo tik po 50c į dieną.

LAIMĖJO STREIKĄ.

NEW YORK, vas. 22. — Generalis streikas moterų naminių rūbų ir apsiaustų (house dress and kimono) darbininkų liko laimėtas. Samdytojų asociacija sutiko pakelti mokesčių ir pagerinti darbo sąlygas ir nuo vakar dienos darbininkės pradėjo grįžti į darbą. Tačiau neprigulmingos firmos dar nesutariaikė ir streikas ten tehesitėsia.

PATARNAUTOJŲ STREIKAS.

NEW YORK, vas. 22. — Vakaras prasidėjo 400 valgyklų ir užkandžių vietose 9000 patarnautojų streikas. Streikas apima vietą nuo Canal iki Bowerly gatvių ir nuo 59 St. iki 7th Ave.

150 valgyklų tame distrikte jau susitaikė pirmiau ir tos savo languose turi iškabinę unijos kortą.

Streikieriai reikalauja tik pagerinimo darbo sąlygų. 80 nuoš. streikierių-organizuoti.

CIGARŲ DIRBEJOS SUSTREIKAVO.

CAMDEN, N. J. — Sustreikavo 500 darbininkų American Cigar Co. Jos reikalauja pakelimo mokesties po 5c ant 100 cigarų — vidutiniskai apie \$1 į savaitę. Dabar jos uždirdavo apie \$6 į savaitę. Amerikos Darbo Federacija

atsiuntė atstovą organizavimui streikierių. Dvi merginos jau areštuotos. Kaltinamos užpuolime ant detektivo lydėjusio skebus.

Margaret H. Sanger byla panaikinta

NEW YORK, vas. 22. — Margaret H. Sanger byla, kuri 25 d. rugp. 1914 m. liko apkaltinta už skelbimą gimdymų kontrolės, po ilgo atidėliojimo iš savaitės į savaitę liko panaikinta. Pag. distrikto advokato H. A. Content įnešė panaikinti bylą ir teisėjas A. G. Dayton ją panaikino.

Jau nuo seniau buvo matyti, kad byla bus panaikinta, nes teismas nedrįso paliesti gimdymo kontrolės klausimo; jokijsi ir nuteisti Margaret Sanger, nenorėjo nė jos išteisinti tad jos bylą panaikino, kadangi Sanger nuteisimas, kaip aiškina teisėjas nepadarytų jokio gero.

Margaret H. Sanger buvo kaltinama ne už žinių suteikimą, kaip reikia kontroliuoti gimdymus, bet už skelbimą gimdymų kontrolės ir agitavimą už ją.

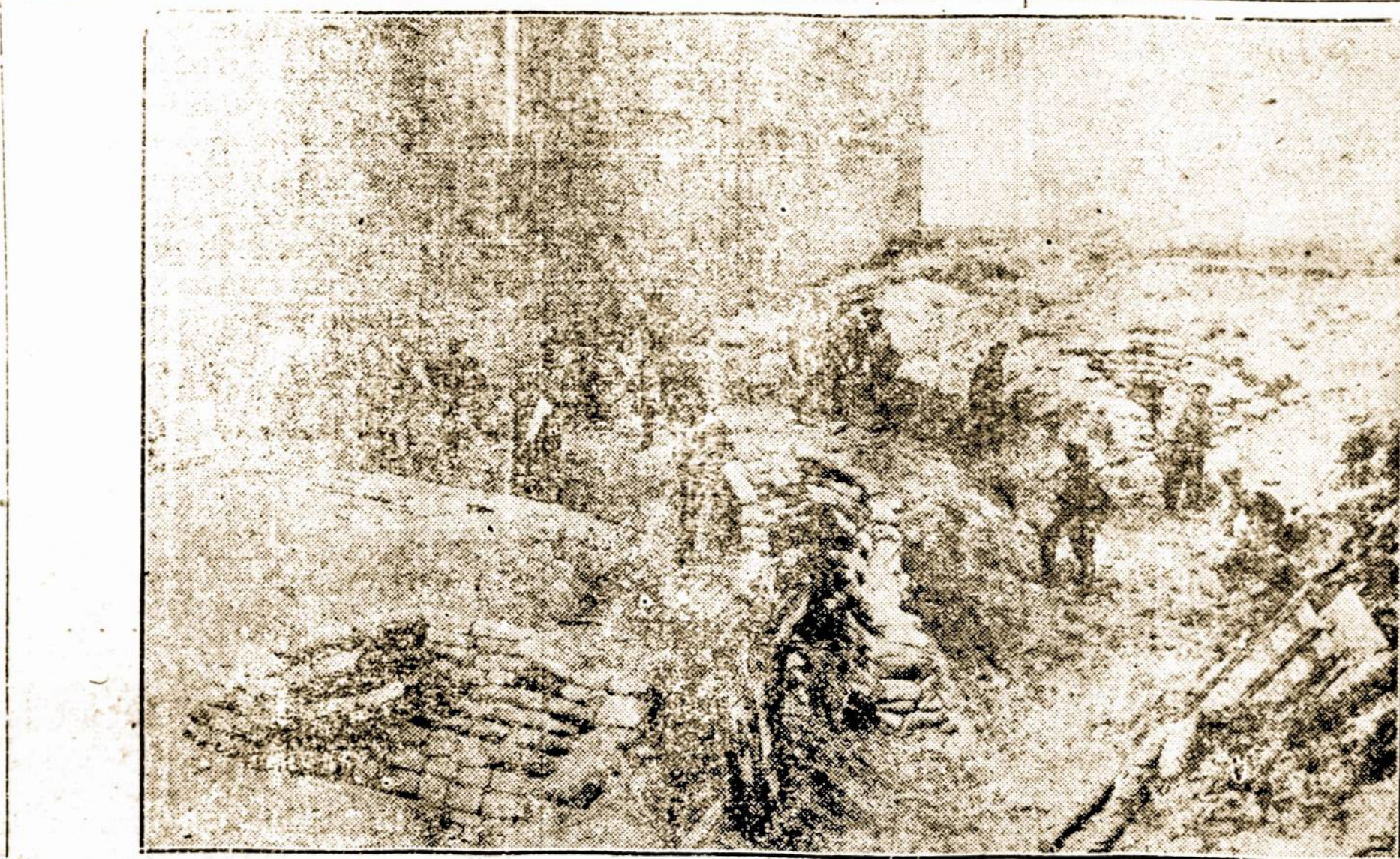
Budama mokyta slaugytoja ir susidurdama su darbininkais, ji greit pamatė, kad motinos tankiai gimdo vaikus prieš savo norą, nežinodamos kaip gimdymus kontroliuoti, kuomet turtingesni slaugosnėi žinias apie gimdymų kontrolę gauna nuo daktarų už pinigus. Ir ji pasišventė supažindinti žmones su lyties sveikatos ir gimdymo kontrolės klausimu.

Pirmiausia socialistų laikraštelyje "N. Y. Call" pasirodė eilė jos straipsnių: "Ka kiekviena mergaitė turi žinoti?" Bet kra-sai tie straipsniai pasirodė nemoraliskais ir viena diena tame laikraštelyje po paprastu ang-galvių "Ka kiekviena mergaitė turi žinoti?" vieton straipsnio, buvo padėta: — "Nieko. Pali-pimiu krasos žinjos." Vėliau Sanger pati leido laikraštį "Woman Rebel," kuris nuolat buvo konfiskuojamas. 1914 m. rugsėjo mėn. ji liko areštuota. Paliuosavus ja iki teismo ji iš-važiavo į Europą ten tvirtinti budus gimdymų kontrolės.

Pereitais metais liko areštuotas jos vyras architektorius William Sanger už davimą prisimetusiam draugu šnipui Comstock knygos "Family Li-mitations" ir nuteistas 30 dienų kalėjiman.

Panaikinimas Margaret Sanger bylos, nors ir po ilgo atide-liojimo, yra jos laimėjimu, y-pač kad ta byla daugelį užinte-resavo ir privertė daugelį žy-mesnių daktarų stoti gimdymu kontrolės šalininkų pusėn. Prie jų prisidėjo net ir New Yorko sveikatos komisinerius ir vie-sai apie tai paskelbė, ko nebū-tų drįses padaryti pirmiau nė vienas daktaras, ypač valdimin-kas.

Manoma, kad Sanger ir to-liau nenustos kovojus, kol įsta-lymas draudžiantis gimdymų kontrolės skelbimą visai nebus panaikintas.

Smilčių kasyklos, kur maišai pripiliami smilčių ir siunčiami į apkasus, kad tuo apginus apkasus ir kitas vietas nuo šuvių.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News Publishing Company, Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.
Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
In Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
Eina iš Chicago kasdien.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje mėnams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00

Redaktorių matyti galima tikta nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

Po Erzerumo paėmimo talkininkų spauda kalba, kad Rusija paliausojanti Armeniją ir Persiją nuo turkų jungo. Jau mes matėmė, kaip ji "liuosavo" Galiciją — šios gyventojai dar iki šiol negali atsipeikėti nuo tos "laisvės," kurią jiems buvo pradžės teikti grafas Bobrinskis.

DARBININKŲ APDRAUDA.

Vienintelis socialistas Suv. Valstijų kongrese, drg. Meyer London, inteiškė kongresui rezoliuciją, kurioje reikalaujama apdraudus darbininkams nuo bedarbės, ligos ir senatvės. Tai yra pirmas tokios rūšies sumanymas, paduotas kongresui, per visą jo gyvavimą.

Kongresmanas London siulo pripažinti patį principą, kad valstybė turi įvesti tokią apdraudą, ir reikalauja įsteigimo komisijos iš penkių žmonių, kurie išdirbtų smulkų apdraudos planą.

Šią drg. Londono žingsnį gali tikta pasveikinti Amerikos darbininkai. Ar jo reikalavimas bus tuoj išpildytas, ar ne — bet jisai jau yra paduotas; ir nėra abejonės, kad darbininkai netrūks pripažinti jį kaip savo klesos reikalavimą.

Jo teisingumas yra per daug aiškus darbininkams. Žmonės, kurie savo rankomis tvėria šalies turtus, turi teisę reikalauti, kad jų buvis būtų aprūpintas, kuomet jie ne per savo kaltę netenka darbo.

Darbininkas šių dienų visuomenėje yra pažemintas iki įrankio kapitalistų pelno darymui. Kol jisai sveikas ir stiprus, kol prekių pardavimas eina sparčiai, tol darbininkas yra verčiamas dirbti ilgą valandą ir dar vėliau; bet kuomet darbininko spēkos išsisėmia, arba kada rinkos tampa užverstos prekėmis, tai kapitalistas meta jį į gatvę, kaip niekam nereikalingą daiktą. Tas yra natūrališka kapitalisto žvilgsniu, bet su tuo negali sutikti darbininkas.

Darbininkas yra ne tikta darbo jėgos nešiotojas, bet ir žmogus. Jisai nori gyventi ir tada, kada jisai yra nereikalingas kapitalistui. Ir jeigu kapitalistas jį taip apiplėšia, kad jam nebelineka kuo gyventi bedarbės, ligos arba senatvės laikais, tai jisai turi teisę kreiptis prie valstybės ir reikalauti, kad ji aprūpintų jį.

Apdrauda yra ne išmalda (almužna), bet sugražinimas darbininkui tos naudos dalies, ku-

rią be atlyginimo atima iš jo, su valstybės pagelba, turtingosios klesos. Ji todėl turi but sutvarkyta taip, kad jį būtų išmokama iš turtingųjų klesų kišeniuos.

Kartą pakeltas įstatymų leidimo įstaigoje, tas klausimas nenurims tenai toliai, koliai nebus išrištas prielankioje darbininkams prasmėje. Gerai, kad buvo kongrese socialistas, kuris jį pakėlė.

"BLOKA" BELIPDANT.

Šiandie tautininkai su klerikalais tariasi apie nuolatinio "bloko" įsteigimą. Tikimės, už dienos kitos turėsime žinių apie tų tarybų pasekmes. Bet kol kas yra ne pro šalį pažvelgti kiek arčiau į abiejų besiveriančių srovių poziciją, kokia ji buvo prieš-pat tarybas. Tikta žinant ją, bus galima paskui pilnai suprasti "bloko" reikšmę, jeigu jisai įvyks, arba jo neįvykimo priežastis, jeigu tautininkai su klerikalais nesusitaikys.

Abi kalbamos srovės, besitarinant 22 vasario dienai, pasakė apie viena antrą daug aštrių žodžių, beveik išsikoliojo. Bet nežiurint tų kolonijų, jiedvi abi užreikšė tvirtą norą steigti "bloką." Ir tautininkai ir klerikalai paliko prie tos nuomonės, kad "blokas" yra galimas ir geistinas ir, kaip vieni, taip ir antri, jie išanksto persergerjo visuomenę, joga "bloko" neįvykime reikėsia kaltinti tikta tų arba kitų žmonių (žinoma iš priešingos srovės) netaktinumu. Tokio principų skirtumo, kuris galėtų paslapti nepergalimas kliūtis tų dviejų srovių susivienijimui, jiedvi nematė nė viena.

Tai yra vienas faktas. Antas faktas yra tas, kad klerikalai neišsivadėjo tų vienijimosi sąlygų, kurias jie slatė tautininkams. Jie, kaip skaitytojai atmena, atsisakė tarties su "sanderiečiais," kaipo lygus su lygiu, ir siulė jiems pasitenkinti "bloke" mažo vaiko "batais." Tautininkai, žinoma, protestavo prieš tokią propoziciją, bet jų protestai buvo gana silpni. Net radikaliskiausias "sanderiečių" sparnas, tardamas paskutinį savo žodį "Ateities" spallose, "lygybės principą" paminėjo tikta tarp kitko, atkreipdamas visą savo "ultimatumo" smarkumą į griežtumą prieš kitus dalykus — "slaptus intrygas," "izoliavimo" plenus ir tt. Taigi "lygybės principui" tautininkai nepaauka "bloko" idėjos.

Trečias vertas pažymėjimo punktas yra augantis tautininkų susipratimas, besitarinant "bloko" įsteigimo dienai. Nėra abejonės, jie jaučiasi blogai. Kuomet klerikalai drąsiai ir užsitikinčiai žiuri į ateitį, tautininkai laukia jos su abejojimu ir baime. Iš patyrimo jie žino, kad klerikalų apetitai tolyn darosi vis didesni, ir jie nemato jokios atramos tiems apetitams pasipriešinti. Patįs jie turi ne daug spēkos, o pagelbininkų jiems "bloke" nebus, nes socialistai "užsimurijo kyniška sieną." Tautininkų stiprumas iki šiol buvo jų mokėjime balansuoti tarpe dviejų kraštutinių srovių. Destis kaip jiems buduoto patagu, jie remdavo klerikalus arba socialistus ir tuo budu suteikdavo persvarą tai vienai, tai antrai pusei. Ačiu tokią savo taktiką, jie dažnai sulošdavo sprendžiamą judėjimą. Dabar-gi, jeigu "blogas" įvyks, tautininkams grėsia pavojus pavirsti tikta klerikalų srovės priedu ir ant visados netekti sa-

varankiškumo ir intekmės. Vėra kuo susirupinti!

Ir tas susirupinimas tautininkų eilėse apsiereiskia tuo aiškiau, juo jie yra kairesni. "Ateitininkai," pavyzdžiui, bijosi ne tikta pažeminančios tautininkams rolės "bloke," bet ir visiško intekmės netekimo tautininkų tarpe. Jau senai pasirodė, kad p. Rimkos šalininkai sudaro mažumą pas tautininkus; dabar-gi klerikalai grasi-na juos arba taip suvaržyti "bloke," kad jie nei krustelėti negalėtų, arba visai išmesti iš "bloko." Delto tai "Ateitis" ir smarkiai pyksta ant socialistų už atsakymą nuo koalicijos.

Mes suprantame tautininkų padėjimo klausimą, bet gailėlies jų nematome reikalo. Kėbulumą jie patįs sau prirengė. Kodel jie iki šiol nepasistengė aiškiai apibrėžt savo poziciją ir surasti ribas tarp savęs ir klerikalų? Kam jie apgavo socialistus po Brooklyno seimo? Kam jie, pagalius, neapsižiūrėjo gerai pirma, negu nutarė šaukti srovių konferenciją? Kaip pasiklosi, taip išmiegosi.

SKAITYTOJŲ BALSAI

(Redakcija neatsako už nuomones, išreiktas šiame skyriuje.)

GAL DA BUTI VISAIP.

Sakiau ir sakysiu, kad galima sulaukti daug blogesnių laikų, negu tie, kurie jau praėjo, nes kas praėjo jau žinome, o kas ateis — ne. Mes atmename kad mes priversti buvom atkelti čia, idant nereiktų stoti į žmogžudžių (? Red.) eiles, idant nereiktų apsiereidyti tais žmogžudžių rubais, vadinamais uniforma, kuriuose nors ir rimčiausias žmogus priverstas yra būti laukiniu žvėrim. Nes ištikro, kuo kitu, jei ne žvėrimis butumėm buvę, žmogžudžių eilėms įstoję ir dalyvaudami šioje karėje?

Ne vienas sakosi esąs laimingas, kad atkeliavo į šią šalį. Čia girdi, laisva šalis, čia esą niekas neverčia žmogaus redyties kareivio rubais... Ale palaukite, gali da visaip ir su "laisva šalimi" atsitikti... Nėsa tula dalis šios šalies kapitalistų, o taipgi ir plačiosios visuomenės kapitalistiskąja laikraštija priešakyje, visa gerklė, rėkia, kad Suvienyose Valstijose butinai reikalinga įvesti priverstiną kareiviavimą.

Tečias Wilsonas, nors ir yra ištikimas kapitalistų tarnas, nelabai pritaria militarizmui. Betgi laikui bėgant, Suvietytų Valstijų prezidentu gali tapti išrinktas toks žmogus, kuris bus uolus militarizmo užtarėjas ir su savo sėbrais įves priverstiną kareiviavimą šioje šalyje. Ir tai labai lengvai gali pasidaryti. Tuomet jau ir ši šalis nebesiskritų nuo kitų.

Tadgi, darbininkams, ant kurių pečių sunkiausia kareiviavimo našta gultų, privalo pasirupinti, kad kapitalistų bernai į S. Valst. urėdus nepatektų. Rinkimuose jie privalo atiduoti savo balsus ne už kapitalistų bernus, bet už tikrus darbininkų atstovus, kandidatus Socialistų Partijos.

A. Garbukas.

- Kas išvarė tamta iš bizonio?
- Apgarsinimai.
- Kokiū budu?
- Visus juos rašyti aš palikau savo konkurentams.

PASKUTINĖS VILNIAUS DIENOS

Tuštintas Vilniaus, kaip žinoma, prasidėjo da liepos mėnesyje ir faktiškai užbaigtas tapo keletą dienų prieš vokiečių įėjimą miestai. Paskutiniai apleido miestą gubernatorius ir policija. Po to visa administrativė valdžia perėjo į rankas miesto galvos Venslavskio.

Užėmus magistratui miesto valdymą, tuojaus pradėjo veikti milicija, suorganizuota da ankščiau. Milicijos priešakyje stovėjo žinomas visuomenės veikėjas ir namų savininkas Zavadskis, pirmas Venslavskio pagelbininkas.

Milicijon rašėi daugiausia užsilikusi mieste visuomenė — ypač žydai. Tečias buvo nemažai ir pagyvenusių. Milicionierių viso prisirinko apie 800 žmonių. Jie pasiskirstė į aštuonias kuopas, t. y. pagal Vilniaus policijos nuvadų skaitlių. Vadovystę kiekvienos grupos paėmė išrinktos iš milicionierių tarpo ypatos, igaliosios žinomomis teisėmis.

Miesto magistras suteikė milicionieriams ypatingus ženklelius ir išdavė ginklus. Tuo pačiu laiku Venslavskis miesto tarybos varde išleido atsišaukimą į žmones, kurame prašydamos gyventojus užsilaikyti ramiai, stengėsi pertikrinti juos pildyti visus valdžios reikalavimus.

Milicionieriai, — reikia atiduoti jiems garbę, — veikė labai energiška ir sumaniai. Jie tarnavo sargais pačiame mieste, išdavinėjo paaiškinimus apie įvairiausius klausimus policijos nuvadose ir su ypatinga atida dabojo, kad mieste nebūtų plėšimų apleistuose savininkų namuose. Keletas tos rūšies bandymų ant Jurgio prospekto ir užupėje buvo išsyk stabdyta.

Įnirtusi minia kone sudraskė kaltininkų, kurie čia pat liko areštuoti ir paskui skaudžiai nubauti.

1 d. rugsėjo Vilnių apleido paskutiniai ligonbučiai, ir mieste palikta tik sunkiausiai sergantys.

Apie tą laiką geležinkelio judėjimas sustojo ir gyventojai, apleidžiantys tą dieną Vilnių turėjo eiti pėsti.

Jau nebelineka abejonės, kad vokiečiai užims Vilnių į kelias dienas, jei ne valandas.

Bombardavimas pasiekė augščiausį laipsnį. Kanuolių trenksmas buvo taip didelis, kad ant gatvių negalima buvo vienam kitų girdėti.

Vilnius išrodė esąs milžiniška kariuomenės stovykla. Nesustojamu sriaunynu, pavyzdinėj tvarkoj, ėjo, važiuo, joje ir lėkė rusų kariuomenės dalys. Nežiurint viso momento baugumo — nes miesto išvaizda buvo pilna rustaus didumo.

Ypač jautėsi tai vakare. O-ras naktį iš pirmos į antrą buvo stebėtinas. Jau žinoma buvo kad vokiečiai netoli Vilniaus priemiesčių, ir kad atkakliausias mušis siaučia tuoj už Kalvarijos gatvės.

Dangus išrodė milžiniška pašvaiste. Į visas puses laizė jį ugniniai liežuviai; begalinis įvairumas garsų susiliejo į kokią tai pasibaisėtiną muziką, — tarytum žemė aplinkui būtų atsivėrus.

Aš taipgi stovėjau minioje. Nors dar jaučiausi visai silpnas esąs, tečias gulėti tokiu momentu ligonbuty buvo virš mano galės. Veik visi, kas tik galėjo eiti, išsiskirstė į visas puses.

Atėjo naktis. Begalinės eilės pėstininkų kartais prasis-kirdavo, kad praleidus baisu-

na — apšarvuotą automobilių. Raiteliai, lengva ristelė aplenk-davo pėstininkus. Neatbojančiai skraidė kazokai. Ir visa tai darėsi greitai, švelniai, be suirutės.

Raudonu tarytum degančio dangaus fonu vaizdžiai skraidė orlaiviai, retkarčiais pasirody-davo milžinas oro drednautas Zeppelinas.

Antroji rugsėjo diena praslinko tokiame pat intempime. Trenksmas vis artinosi ir artinosi. Niekas nemastė nė apie valgi, nė apie gėrimą. Didybė slenkančios valandos visus sujungė ir panaikino gyvenimo skirtumus. Visus vienijo tas pats jausmas.

Šeštą valandą ryte, rugsėjo 2 dieną miesto galvos Venslavsko paliepimu tapo išlipdyti po visą miestą atsišaukimai.

"Piliečiai! — kalbėta juose — artinasi svarbi valanda. Labai gali buti, kad į keletą valandų vokiečiai bus mieste. Tegul gi niekas nenupuola dvasioje. Bukite ramūs ir tvirti. Tegul kiekvienas atsimėna, kad tokioje valandoje, kuomet tukstancijų žmonių likimas priklauso nuo netikėtiniausio atsitikimo, išreikšimai ypatingų jausmų netik kad nedaleidžiam, bet stačiai pragaištingi, kadangi jie gali tapti priežastimi didžiausios nelaimės. Vilniaus gyventojai privali sutikti vokiečių pulkus ramiai, susilaikydami nuo išreikšimo piktnumo jausmų, neapykantos, idant priešai apkaimuotų mūsų moralę "virtvę" ir tt.

Atsišaukimą visi atidžiai skaitė, ir jis, matomai, ramino skaitytojus.

Didelio išgąščio mieste, tečias, nesijautė. Tikta Nabe-reznaja gatvės ir Antakalnio pakraščių gyventojai persikėlė į vidurmiestį, nes besitarianti kananada grėsė pavojumi toms vietoms. Tame rajone neliko nei vieno sveiko lango, daugelyje namų nuo sienų nubirėjo vopna, o du ar trys namai tapo apdaužyti.

Visos bažnyčios ir cerkvės buvo atidarytos visą dieną, ir pamaldos laikyta be paliovos.

Prie Aušros Vartų bažnyčios, kur randasi stebuklingasai Dievo motinos paveikslas, klupojo tukstantinė minia ir giedojo psalmes. Kitose bažnyčiose ir vienuolynuose taip jau buvo tukstanciai susirinkę. Meldos tęsėsi ir sinagogose.

Naktį pasigirdo eksplozijos: tai, pagal iškalno sugalvotą planą, išsprogdinta apielinkės duonkepųklą, malunai ir milžiniški provianto sandėliai. Žmonės, kurie gyveno toje apielinkėje sulig kariškos valdžios reikalavimo, buvo prašalinti da ankščiau. Išsprogdinimas liudijo, kad paskutinės Vilniaus valandos prieš vokiečių atėjimą artinasi.

Ryte tapo išsprogdinta geležinkelio stotis. Puikasis stoties tunelis įgriuvo kartu su rėlėmis ir toje vietoje pasidarė tik didelė duobė. Sprogimo spēka buvo tokia milžiniška, kad daugybė mažųjų namelių buvusių netolies nemažai nukentėjo. To rajono gyventojai, jau išanksto valdžios perspėti, buvo apleidę savo namus.

Vertė N.

Iš KIJEVO išvaryta Irkutsko gubernijon keturi malunininkai užtai, kad pardavinėjo miltus brangiaus taksos.

Policijos žemesniems tarnautojams caras liepė mokėti apart algos dar kasdieninius pridėklus visą karo laiką.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentių Pranešimai.

STEGER ILL.

Vasario 17 d. išėjo streikan ilgai kentėję pono Stegerio darbininkai — "polišelriai," apie 25 žmonės. Kadangi toji darbo šaka reikalauja daug patyrimo, tai manoma, kad p. Stegeris negalės gauti streiklaužių. Darbininkai reikalauja pakelti mokesčių po 30c nuo kiekvieno piano. Stegeris sutiko pakelti tik 10c. Darbininkai nepasikakino tuo ir išėjo streikan.

Nors mes ir neturėsime darbo, nors reikės išvažiuoti kitur, už tokių ubagišką atlyginimą tečias nedirbsime — sako jie.

Reikia pripažinti, kad veik visi to pono darbininkai neapkenčia jo už nežmonišką elgimąsi su jais. Kuo tečias užsibaigs ta jų neapykanta — laikas parodys. Palyginus kitų miestų darbininkų uždarbį toje pačioje išdirbystės šakoje, pono Stegerio darbininkai gana nepalyginamai mažiau. Tečias ponas Stegeris, matydamas, kad jo darbininkai nesipriešina, bando dar labiau išnaudoti savo alginus vergus. Bet — ar ilgai? Į tą klausimą atsakys patįs darbininkai. *Belaisvis.*

WESTVILLE, ILL.

Klerikalų ubagavimas

Mūsų klerikalams, matoma, nepakanka ubagavimo bažnyčioje, jie užsimanė išbandyti dar vieną ubagavimo budą, tai kolektavimas po stūbas — dievulis žino kokiam ten išlaimėjimui. Bet, kad tasai ubagavimas būtų pasekmingesnis tam tikslui jie panaudoja vaikus. Vieną vakarą, eidamas iš darbo, pasitinku vaiką: — "Dėdė, dėdė! pirk tikieta išlaimėjimui." — "Bėrė šalta, taigi nenorėjau be naudos šaldyti savo pirštus. — palikau drąsųjį rėkšni ant gatvės ir skubinausi į namus.

Parvykau. Vos spējau nusiplauti nuo dulkių, girdžių, beldžia į duris. Atidariau — ir vėl tas nelemtas išlaimėjimas! Mergaitė, apie 10 metų amžiaus, siulo man tiktą. Girdi, mes turime išparduoti visus, nes kunigėlis tai įsakė... Jei kuris vaikas mažai parduoda tą mokykloje bara, sako, kad jis tingins, apsilėides ir tt.

Pasigailėjau to kuklikio: sušalusi, nusikamavusi, — daviau jai penktuką — Eik, vaike, nusipirk ką del savęs. Tikieta aš nepirksiu... Mergaitė, matyt, nesupradsdavo mano žodžių paima pinigą ir nelabai linksma apleidžia stūbą.

Seimyninkė girdėjo tą mūsų "dialogą," atėjusi klausia: na, ar daug daviau? — Neturėjau pinigų... astakau. — E, matau, visur dabar tas pats: neturiu pinigų... Kita syk tai buduavo gadyne: kunigėliui tik reikėjo prisiminti ir — dolerinės pačios skrisdavo. Dabar... ir jiems bėda.

Ko daugiau Westvilles klerikaliski ubagai prasimansys?! *Senio Brolis.*

Seriausias budas dėl įtrinimo

Neturi stokuot nei viename name

Duo Richterio

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas letunikus ir visame pasaulij.

Tikras tikta su pažymėta marke "IKARA"

Atė. ir 80c. butelinkas vieno aptiekos arba 4 dol. nuo

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, N. Y. York, N. Y.

GRAND RAPIDS, MICH.

Nesenai čia viena lietuvė moteris Klimavičienė nuspaužė savo dviejų mėnesių kudišką priežastį to — girtuoklystę. Kaip anglų laikraščiai pranešė, tai jau dieną prieš tą tragediją moteris buvusi nenormaliame stovyje. Vėliau tie patys laikraščiai rašė, kad Klimavičienė nebuvo nubasta. Valdžia žada "įjėškoti" to, kuris pardavė (who sold liquor) p-iai Klimavičienėi gėrimus.

MOLINE, ILL.

Ir šio miestelio gyventojai šiaušiasi prieš smukles. Žmonės pradeda suprasti liudnas pasekmes. Bravarai ir smuklininkai nusiminę. Tas jų nusiminimas dar pasididino, kuomet vietos gyventojai padavė peticiją, reikalaujančią, kad smuklių klausimas būtų visuotiniu balsavimu. Įstatymai tečiaus reikalauja, kad po tokia peticija pasirašytų virš penki šimtai balsuotojų. Ir kas gi? — pasirodė, kad peticija turėjo net 1,695 parašus! Tai — visu tukstančių daugiau. Klausimas paskirtas nubalsavimui.

K. ZURAITIS

BUFFET

Užeiga ir Skladas del visų 3156 S. Wallace St. Tel. Drover 2143.

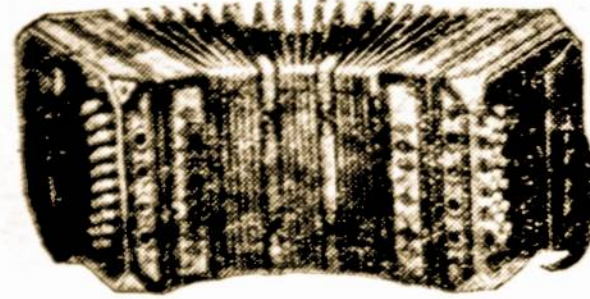
MOKYKIS BARBERYSTES.

Praktiški Nuroymai. Įmokvnlmas \$25.00. Inrankiai duodami. Tri—City Barber College, 606 W. Madison St arba 19 State St., Chicago, Ill.

Vyrišku Drapanu Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsaky-mo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir \$25 dolerius. Nauji, daryti gatavi, nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 dolerių. Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augsčiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50. Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais. S. GORDON 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

"PEARL QUEEN" KONCERTINOS

Padarytos Suvenyrose Valstijose yra geriausios, netik tone, bet ir jų išdirbimo. Atsisauskite į mūsų krautaves: 4663 Gross Ave arba 769 Milwaukee Ave. Phone Yards 1557 Reikalaujamiems katalogu duodam dykai. GEORGI and VITAK MUSIC CO.

kuris įvyks sekantį balandžio mėnesį. Toji dieną turės nusiprešti svaigalų pardavinėtojų likimą.

Daugelis tečiaus abejoja, kadangi didelė dalis žmonių dar mėgsta tą skystimėlį... Beto, ir patis bravarų savininkai nesnaudžia. Reikia tikėtis — jie darys viską, kad tik palaikytų savo pelningą biznį. Jau ir dabar prisijūsta kiekvienam smuklininkui blankos, po kurių gaudoma "užtarėjų" parašai. Well — pagyvinsime ir pamatysime. Neutralis.

PRANEŠIMAI

Vasario 6 d. Draugystė Myletojų Lietuvos Brolių ir Seserų nutarė perkelti savo mėnesinius susirinkimus iš nedėlios į pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio. Susirinkimų vieta pakeičta ta pati, t. y. Franciškaus Shedvilo svetainėje, 341 Kensington Ave., Kensington, Ill. Susirinkimų pradžia 7:30 val. vakare.

Norintys įstoti ton draugystėn turi lengvas išlygas — tik vienas doleris įstojimo. Nutarimų rašt. J. Urbailis.

Šiuomi pranešama, kad reicija "Pilėnų Kunigaikščio" skiepeticija "Pilėnų Kunigaikščio" skiepeticija utarninke, 22 vasario.

Tel. Armitage 6580

AKUŠERKA Mrs. A. M. KAITIS

Duodu patarimus moterims ir merginoms dykal, įvairlose moteriškose ligose, ir patariu kožnai mokyties Akušerystės. Ateikite, o viską datsite. 1703 N. HOYNE AVE., Chicago, Ill. Priveža Milwaukee Ave karal.

Lietuviai pardavėjai patarnaus jums KLEIN HALSTED & 14TH STS. Atdara Utarninke ir Subatoj ik 9:15 vak.

Veliausios Mados Moteru Pavasariniai Siutai

Vilnonio Paplino Siutai Mes esame tikri, kad šitie siutai užganėdins jūsų skonį. Puikiausi kožtai su gražiais iš tos pačios materijos dirželiais, kas labai pagražina siutuos siutus. Naujos mados kalniečiai, kuriuos galima atlenkti ir nastatyti, yra gražiai apsiuvinėti šilkai. Sejonas tur kisenius ir guzikėliais apsiuvinėti. \$2000

"Velour" Kletkuoti Siutai

Naujausia materija, kokia dabar yra nešiojama New York, yra "velour" kletkuota. Mes turime labai puikių siutų iš tos materijos už labai prieinamą kainą. Pastebėtinai gražios mados mergaitėm ir gražiom moterim. Specialė kainą. \$2850

"Mildos" svetainėje, 8 val. vak. Meldžiū visų dalyvaujančių būtinai atsilankyti. Režisierius A. Vilkas.

S. L. A. Valdybos II apskrčio posėdis atsibus 22 d. vasario, 8:30 val. vakare, Aušros svet., 3001 So. Halsted st. Taigi II apskrčio kuopos pasistenkit prisijūst savo atstovus į šį posėdį, ypatingai kuopų pirmininkai ir organizatoriai yra pageidaujami. F. K. Strzyneckis, Rašt.

Šiandien, 8 val. vakare, Stanford Parko svetainėje parenta puikūs vakaras su programu — šešta sukaktuvių šventė nuo a. lidarymo Stanford Parko. Programas įvairus: kalbos, šokiai etc. Atsilankykite, kurie norite arčiau susipažinti su anglais ir kurie suprantate anglų kalbą.

GERBIAMI "Naujienu" skaitytojai: Jeigu žinote kur lietuvių apgyventą vietą, kurioj dar nėra lietuvių barzdaskučio, malonėkite man pranešti, arba gal kam reikalingas greas skutėjas. Praneškite laišku, už ką busiu labai dėkingas. Adresas: P. Kazakevičia, 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ATIDAI WESTSAIDIEČIŲ

Pranešū visuomenei, kad aš atidariau degtinės holselę, kur parduoda degtinę galionais kuopigausia kaina. Tai gi lietuvių kreipkitės pas lietuvi. 2223 W. 23 pl., Chicago, Ill.

MUSŲ metodų išmokysime jus anglų kalbą labai trumpame laike, įsų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Mokykla, 731 W. 18th St., 1741 W. 47th St. American School of Languages CHICAGO, ILL.

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA 3106 So. Halsted St., Chicago Čia gali išmokti angliškai ir kalbų aprašymu

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI Subatos vakarai ir nedėliomis pirmo Vodevilius permaina: Pan., Kerve ir Subatoj. Paprastom dienom pimas floras 10c, Balkonas 5c floras 15c. Balkonas 10c. Halsted ir 32-ra gatvė.

Dabar yra Geriausias Laikas

Išmokti kirpimo ir "designing". Mes galime gauti jums atsakančią ir gerai apmokamą vietą į trumpą laiką. Jūs gausite privatiskas instrukcijas ir praktiską patyrimą mokinamies. Musų Mokiniai priimami visose gerai apmokamose firmose Chicagoje. Dieninės ir vakarinės instrukcijos. Master School of Cutting MOTERŲ IR VYRU DRABUŽIŲ. JOS. P. KASNIČKA, viršininkas Priešais City Hall Suite 208, 118 N. La Salle St., Chicago

Automobilių Vazinėjimas ir Sutaismas

Išmok vieną iš geriausių amatų pasaulyje. Didelis reikalavimas vyru, mokančių šį amatą. Ateikite dabar, ir pradėkite, nes tokią progą tik tai vieną kartą barškina į jūsų duris. Ateikite tuojaus. Dieninės ir vakarinės klesos. Laisnis garantuojama. Darbas sujėskomas. STOCK YARDS AUTO STATION 3626 and 3628 S. Halsted St.

MOKYKIS BARBERYSTES — Mes

mokiname šitą šviesų, švarų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinantis; atėik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas:

Burke Barber School

Dept. D. 610 W. Madison St., Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigus ant antro morgičio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom 6 ta nuosimti ir Jūs galite išmokėt kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuosimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokėt savo pirmą morgičį; jeigu perki arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigimui savo kontraktu, kreipkis į mus. LOUIS STERN and COMPANY Mortgage Bankierai 5 N. LA SALLE GATVE Kampas Madison ir La Salle gatvių. Kambarys 909. Telefonas Main 4845

AKUSERKA Mrs. A. Vidikas Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikuosi Pennsylvania's Hospitalėse ir Philadelphia phijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimlymo. Uždyką duodu rody visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai. 1888 S. HALSTED ST., CHICAGO. (Salia "Naujienu" Redakcijos)

Teisingas Budas Gydymui Sergančių Vyru "Intravenous ir Intramuscular" Metodos — Be skausmo, pavojaus ar atitraukimo nuo užsiėmimo. Atitikimas tikrų gyduolių į kraujo sroves išvalo kraują greit, sustiprina nervus, kraujo gyslas, muskulius ir visus kūno organus. Dr. Hodgens atsakanti Bakteriologiska Laboratorija ir X-Ray Egzaminacija parodys teisingą padėjimą jūsų vidujiniū organų. Mes ne rizikuojame. Jūsų sveikata, stiprybė ir laimė bus sugrąžinti. Ateik ir pasikalbėk kasink savo padėjimo. Dr. Hodgens nieko nerokoja už draugišką pasikalbėjimą apie bile kokią ligą ar silpnumą. Jeigu jūs esat nusiming ir jaučiate silpnumą ir ryktingą savo sveikatą, tai kuogreiciausia imkitės geriausio ir užtikimo GYDYMO. Pasiteirauk su Dr. Hodgens apie gydymą užnuodyto kraujo, voties, skaudulių gerklėje, kuno išberimą, kepenų, puslės, nerviskumą, chroniskų ligų, užsikrėtimą ir apie visus kitas, silpnumo ir privatiskas ligas. "Gall Stones" kepenyse ir puslėje. Ar jūs jaučiatės nuvargę ir nusilpnę, sapnuojate blogus sapnus, turite galvos skaudėjimą, reumatizimą, skausmus nugaroje, drebančius sąnarius, šaltas kojas, blogumą ant širdies, blogus vidurius arba užkietėjimą? Jūs pasitaisykite labai greitai po daktaro specialės priežiūra. Šiūtai išgydyti ir užganėdinti pacientų. Dr. Hodgens gavo laisnį nuo Illinois Valstijos Sveikatos Biuro, birželio 30, 1899. Jo ilgų metų patyrimas gydyme sergančių ir nusilpnėjusių vyrų yra užtikrinimas jo pasekmingo gydymo. Veliausios scientificškos metodos. Jo kaina yra labai prieinama. DYKAI PATARIMAS, nežiurint į tai, ar pas jį gydytiesi ar ne. DR. I. W. HODGENS, 35 S. Dearborn st., Crilly Building, Kampas Dearborn and Monroe sts., Chicago, Ill. Valandos: 8 iki 8. Utarninke ir ketverze nuo 9 iki 5. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Tiesiog į vieta

Sveiki, darbštų žmonės, kurie vartoja ilgai supjaustytą NAVY, žino, kad šitas grynas, priimnus, sveikas tabakas visuomet pataiko į rukių skonį. Jie mėgsta jo turiningumą ir garų skonį. Jie žino, kad jis suramina ir sustiprina juos — padaro didelį dienos darbą lengvu ir ilgą valandas kaip sutrumpina.

GAIL & AX NAVY Long Cut Tobacco

"Geriausias tabakas, geriausios pakeliuose" NAVY padaro saldų, gardų cigareta. Prikimšk pilną pypkę šio tabako ir jis duos tau vėšų ir labai skanų ru-kymą. Jis taip gi yra labai saldus čiulpiant. Jokis kitas tabakas neturi tokio skonio, kaip NAVY. Tai yra todėl, kad NAVY yra pagamintas iš švelnių grynų Burley lapų ir su dideliu atsargumu. Paskui įsai buna sudedamas į garsius NAVY pakelius ir apdaromas kevertiais popierėliais, kad neišleidotus tabako kvapnio. Pamėgink NAVY per savaitę laiko, ir tamsta jį rukysi 52 savaites į metus.

DYKAI

Prasųk savo pardavėjo dykai duodamas knygtės rukomos popieros, kuri yra duodama su kiekvienu 5c NAVY pakeliu.

Lietuviu Teatras

Paroda prasides nuo 1-mos po pietų. 3214 So. Halsted Street, Chicago

Pamatykite akimis Kamos W. H. DURBOROUGH'Ų, didžiai pasižymėjusio karės fotografisto ir Daily News, korespondento. Jis numijinio sekancius baisios karės paveikslius, kokių dar nuo pat karės pradžios nebuvo į Ameriką atvežta. — Sturmvavimas fortų Novogeorgijevsk. Puolimas Warszawa. Didelis septynių dienų mušis. Lauko mušis nuo aeroplano. Von Hindenbergo armijų ofensivas. Mašinių šautuvų žmogūdiškės reginys. Dautymas didžiųjų fortų. Zeppelinų skraidymas ant Warszawa. Lietus rusiškų šėlių. Žiaurus infanterijų užpuolimai. Ilgos mylios velniškų mušių. Puolimas Kauno. Baisios terionės transejos. Desperatiški durtuvais susirėmimai. Viršminėti kariški paveikslai talpina savyje 9 ryklas. Jie yra dar tik 7 savaitės Chicagoj rodomi Fine Arts ir La Salle teatruose. Mes norėdami padaryti gerą vardą Lietuvių Teatrai, nepaisindami nė ant nesvietiškų iškaščių, pasistengėm juos gauti ir parodyti mūsų visuomenei už mažiausią kainą SEREDOI, Vasario 23 d.

Chicagos žinios

JUZEFINA KARVELAITĖ

Giminaitė garsaus Chicagos klebono, "Naujienu" artimo kaimyno, kunigo Krušo, mergina, kuriai ant šv. Juozapo sucis 15 metų, etapu atgabenta Chicagon. Sausio 22 d. 1916 m., prieš pat vestuves, ji kaip buvo paskelbęs josios sužadėtuotinis Grišius, paėmus jo 500 dolerių, pabėgo nežinia kur. Indėta pajieskojimas "Naujienose" vieną sykį, kitą, tretį, ir daugiau. Ir ve už kiek laiko Grišius aplaikė iš Philadelphijos laiška, kad pajieskoma jo "N. sė" Karvelaitė randasi Philadelphijoje. Grišius nusamdė detektiva Kewal ir pasiuntė jį Philadelphijon.

Pėtnyčioje gi, vasario 18 d. apie 5 val. naklį detektivas atvežė Karvelaitę Chicagon, į Canal policijos stotį. Čia ją, tuoj po atvykimu atlankė jos motina, jos buvęs jaunikis Grišius ir kunigas Krušas.

Policijos papasakojimai.

Policijos leitenantas McDowell papasakojo, kad merginos prisipažinimu, ji išbėgus prikaltinta Chas. Geštauto, siuvėjo, gyvenančio ant Union Ave. netoli 18 gatvės. Geštautas, girdi, žadėjęs ją vesti, išpirkęs ją už jos pinigų tikietai iki Philadelphijos ir davęs kelius adresus savo pažįstamųjų. Patsai gi žadėjęs sezonui užsibaigus nuvažiuoti pas ją.

Teko kalbėti ir su detektivu važiuosiu Philadelphijon. Ji sai stebėjosi, kad "Naujienos" taip plačiai skaitomos ir Philadelphijoje, kuri randasi gana toli nuo Chicagos. Jo nuomone, kad ne paskelbimai "Naujienose," tai Grišius vargiai būtų suradęs pabėgusią savo sužadėtuotinę.

Grīšiaus ir pašalinii žmoniū papasakojimai.

Ponas Grīšius žiūrį į savo buvusią sužadėtuotinę gerai. Biskulį piktas jis, kad ji pabėgę. Visą kaltę Grīšius meta ant Geštauto. Grīšius sakosi viską atleisęs merginai, jei ji sutiks už jo tekėti. Dejuoja žmogus, kad visas tas trubelis jam kaštavę j kokį tukstantį dolerių.

Merginos motina laiko Grīšiaus pusę. Ji deda visas pastangas, kad tik jos dukters ir Grīšiaus vestuvės įvyktų. Abelnai gi motina labai rustauja ant dukters už pastarosios pabėgimą ir nori, kad mergina būtų nubausta už tai.

Pašaliniai kalba, kad mergi-

na prievarta buvo verčiama eiti už Grīšiaus. Kaimynai kaltiną ne mergaitę, bet motiną ir Grīšių. — Motina už nemokėjamą dukterį auklėti, o Grīšių — už "prisikabinimą" prie jaunos mergaitės. Mergina, sakoma, buvus Grīšiaus patikima. Jai visi raktai buvo atiduoti. Mergina, bijodama motinos, nesipriešino vestuvėms. Tečiaus kuomet atėjo paskutinės dienos, ji viešai pasakojusi nemylinti Grīšiaus ir bijanti tekėti už jo. Net ir kaimynų klaususi rodos, ką daryti. Ir motiną ir merginą, Grīšius paskutiniiu laiku maitinęs. Kuomet policijos stotyje motina užsiuolus ant merginos, toji atsakius tiesiai: "Kokią auklėjai, tokią ir turi." Rep.

(Ryto daugiau)

VAKARAS.

Nedėlioje p. A. Meldazio svetainėje lietuvių rubsiuvių skyrius 269 parengė vakarą. Dramatiško Ratello lošėjai vaidino trijų veiksmų komediją "Andra Giedroje." Šį syk rateliečiai pasitaisė: veikalas sulošta kur kas geriau, negu pereitą sykį, t. y. negu "Alkani Zmonės." Ypač gerai lošė Buragas ir J. Briedis. Moterų rolės taip jau buvo atliktos pavyzdinai. Vieną yra, tai motina, nors lošė gerai, lyg ir perjauna atrodė... Gal grymo kaltė? Bet tai maža yra, da, už kurią negalima nieko peiktino pasakyti.

Žmonių buvo labai daug. Reikia tikėtis, rubsiuviams liks gražaus pelno. Rubsiuvis.

"MIRTU VAINIKAS" SCENOJE.

Užvakar Hull House teatre artisto A. Vitkausko teatralė kuopa vaidino J. Žulavskio keturių veiksmų dramą "Mirtų vainikas."

Buvo garsinta, kad jis bus statomas sulyg "Maskvos dailės teatro sistemoms." Nors iki to dar buvo ir labai toli, bet veikalas atloštas puikiai.

Vaidinime dalyvavo pats A. Vitkauskas ir kiti atsižymėję chigagiciai artistai megėjai. Ir atlošta jis, kaip niekad pirmiau Chicagos lietuviai neturėjo progos matyt lošiant.

Svarbiausiais asmenimis veikalė yra Vladas ir Janina. Vladio rolę vaidino A. Vitkauskas ir atliko ją puikiai. Puikiai atvaidino ir Janina p-lė Žilviciūtė. Ji persiėmė savo sunkia role ir ją visur išlaikė.

Gerai lošė ir visi kiti lošėjai. S. Valančauskas, nors naujokas scenoje gerai atvaidino Edvardą. Gera buvo ir motina (I. Aleksandravičiūtė), ir tarnaitė (V. Žilviciūtė), ir senas laborantas (Širvinskis), ir tėvas (B. Vaitekunas). Kiek stipniau vaidino Robertas (J. Sankunus). Jei ir buvo kur trūkumų, jie pranyko abelname lošime ir visas vaidinimas paliko labai gerą įspūdį. Tik grīmas buvo netikęs.

Antraktuose ant vargonų grojo p. A. Pocius.

Publikos buvo mažoka, daug mažiau, negu tikėtasi. Galbut nepatiko paskebtioji tvarka. Bet atsilankiusioji publika buvo rinktinė — buvo veik visa Chicagos inteligentija.

A. Vitkausko atsilankymas nepraeis veltui — jis duos ką nors naujo chigagiciams ir gal-

but pasiseks jam pakelti paskutiniiu laiku visai nupuolusį lietuvių teatrą Chicagoje. Reikia tik geisti, kad tai padaryti jam pasisektų, ir reikia jam tame darbe visiems megejams padėti.

Ta pati kuopa ateinančioj nedėlioje West Side Auditorium slato scenoje 5 veiksmų, 8 atidengimų istorišką tragediją "Pilėnų Kunigaikštis." Reikia tikėtis, kad p. A. Vitkauskas pastatys ją taip pat gerai, kaip kad pastatė ir pirmesnius veikalus. —r.

IS WEST SIDĖS

Pėtnyčioje, 18 vasario, M. Meldazio svetainėje, Westsidės Draugijų Susivienijimas parengė prakalbas naudai nukentėjusių nuo karės lietuvių.

Tos draugijos yra susivieniję tikslu surinkti kaip galima daugiau aukų nukentėjusiems nuo karės.

Pirmutinį savo veikimą Susivienijimas pradėjo prakalbos, kad arčiau supažindinus westsaidiečius su Draugijų Susivienijimo tikslu. Kalbėtojai buvo pakviesti: Kl. Jurgelionis, St. Tananevičia ir dentistas Zimontas. Visi kalbėtojai pasakojo apie vargus nukentėjusių nuo karės lietuvių, kaip jie ten turi badauti ir palengva kankinamiesi mirti. Buvo paaiškinta taipgi kokius Westsaidės Draugijų Susivienijimas yra išdirbęs plenus rinkimui aukų.

Tas plenas maž-daug šitoks: Pagaminus tam tikras blankas Susivienijimo vardu bus pasiūsti tam tikri įgaliotiniai, kurie eis per stubas ir prašys žmonių, kad tas blankas priimtų ir pakabinę jas ant sienos laikytų, o nuo kiekvienos pedės (užmokesčių), kad atskirtų tam tikslui po dešimtuką arba kas savaitę — po nikelį. Praslinkus mėnesiui Susivienijimo įgaliotinis vėl pereis per stubas ir su-

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS partneris mokantis angliskai kalbėti del uždejmio Sapos Dye and Cleaning House, netoli nuo Chicagos. Biznis galima padaryti virš \$100.00 i savaitę. Atsišaukite greitai. Iš toliaus atsišaukusiems suteiksime atsakymą laišku. Izid. Valinskas, 2222 So. Leavitt St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis barberis, turis mažiausia vienus metus praktikos. Geram, patyrusiam vyrui — gera mokesis ir pastovus darbas. Turis kalbėti lietuviskai ir lenkiskai. Atsilankykite ypatingai šiuo adresu: 1319 So. Hermitage ave., Chicago.

REIKALINGAS atsakantis vyras prisidėti prie keramosio pečiu dirbtuvės ir prižiūrėjimo darbininkų. Žmogus turi būti mylintis darbą ir nebijo ilgų valandų. Yra gera proga prie šios išdirbystės prisidėti ir tapti turtingu. Tai gi, norėdami šią vietą užimti, atsilankykite, arba rašykite laiška kokį darbą ir dirbes, ar kokį bilinai esi vedęs, kiek turi metų, kaip senai Amerikoje, kiek norėtum algos ir kiek norėtum algos ir kiek pinigų gautum indėti. J. Karpis, 3200 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME merginų prie lengvų dirbtuvės darbų. Mokesis išpradžios \$4.00. Atsišaukite tuojau.

GROSSMAN MFG. CO., 4000 Cottage Grove Ave., Chicago.

REIKALAUJAME vaikų prie dirbtuvės darbų. Atsišaukite tuojau.

GROSSMAN MFG. CO., 4000 Cottage Grove Ave., Chicago.

REIKALINGI "Real Estate" žmonės, kurie pardavinėtų pavienius lotus arba didelius plotus. Patyrimas nereikalingas. "Naujienos" 42.

"TIMEKEEPERIAI" SUPERINTENDENTAI FORMANAI pardavinėjimui lotų gerosse subdivizijose savo darbininkams. Geras nuosimtis. "Naujienos" 50.

rinks tuos pinigus, kurie bus atidėti minėtam tikslui.

Draugysčių Susivienijimas tuo da nepasitenkiam. Jis toliau surengs prakalbas ir fėrus, kurie regis, atsibus apie pradžią balandžio mėnesio šių metų. Tokiu budu, manoma, ir pavyksia westsaidiečiams surinkti pusėtinai aukų nukentėjusiems.

Kad šisai sumanymas gali pavykti, liudija ir pirmos Susivienijimo prakalbos, kuriose kalbėtojas, paaiškinus tikslą prakalbų, buvo sumesta \$83 ir 51c. Tai juk yra graži suma pradžiai, juo labiausia, kad ir publikos ne perdaugiausia prakalbose buvo. Tuo pavyzdžiu turėtų pasekti ir kitos kolonijos, kur tokiu budu mes galėsim į pusę metų daugiau surin-

ANT PARDAVIMO

PARSIDUODA grosernė ir saldainiai, geroj apielinkėj: geri kambariniai. Turi parsiūkti šią savaitę. Apieidžiu šią vietą subatoj.

2853 S. Wallace St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 6 mažai flatai. Namas murinis, yra toileats ir gazas. Neša \$50 j mėnesį. Kaina \$4300. Imkokēt \$1500.

3651 Wentworth ave., Chicago. Savininkas pirmam flatė.

BARGENAS

\$1500 už \$950.

Parsiduoda bučernė ir grosernė ant South Sides lietuvių ir vokiečių apgyventoj vietoj. Biznis "cash". Parsiduoda greitai laiku. Pardavimo didelė priežastis. Kreipkitės į "Naujienu" Ofisą po No. 60, 1840 S. Halsted st.

PARSIDUODA BERLIN BODY, 8 sėdynių, Koniham mados, labai pigiai. Kam reikalinga tegul atsišaukia tuojau pas 5307 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Tel. Yds 785.

PARSIDUODA lotas ant 26-tos ir Albany ave. Cementinis šalygatvis, zuro, vanduo, gazas, elektra. \$300.00. \$50 imkokēt, likusius ant lengvų išmokėjimų. McDONNELL, 3622 So. California Ave., Chicago.

PARSIDUODA salionas ir praperitis, geroj apielinkėj, arti dirbtuvių, lietuvių apgyventoj. Yra visi "fikčeriai." Parsiduoda už pinigus arba ant lengvų išmokėjimų. Atsišaukite: JOHN DUSEK, 2416 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA salionas tirštai lietuvių ir sveimtalių apgyventoj vietoj. Inplauky paprastomis dienomis \$25 iki 30 dol. subatomis \$40. Priežastis pardavimo — savininkų nesutikimas biznio vedime. Kreipkitės 3259 So. Normal Ave., Chicago.

ANT PARDAVIMO FOTOGRAFIJŲ DIRBTUVĖ.

prie didelės lietuvių parapijos labai puikioj vietoj. Puiki proga del žmogaus, kuris nori daryti puikų gyvenimą. Malonėkite kreiptis laišku: "Naujienos" No. 41, arba ypatingai: K. JAMONTAS.

PARSIDUODA medinis namas ant 2 lubų ant 18 gatvės, arti Union ave., gerame stovyje ir neša gerą randą — \$70.00 j mėnesį. Malonėkite kreiptis šiuo adresu: 3213 So. Morgan St., Chicago.

JAUNA pora apieidžia miestą ir yra priversta parduoti savo 5-kių kambarių gražius rakandus, vartoti tik 2 mėnesiu. \$150.00 seklyčios skurinis setas už \$35.00; gražus valgomoj ir miegamojo kambarių ir virtuvės rakandai. Taipgi gražios karpetos, ir ir \$485.00 pianas su suoleliu. Visi rakandai taip, kaip nauji. Parsiduos labai pigiai. Atsišaukite tuojau. 1922 S. Kedzie Ave., 1-mos lubos.

PARSIDUODA rakandai beveik nauji, vartoti tikta viena mėnesį. Rakandai labai puikus del trijų kambarių. Parsiduoda už pusę mokesčio kainos. Priežastis pardavimo — vyro mirtis. Atsišaukite pas: P. A. Bukauskas, Emilija Mikašauskienė, 4601 S. Paulina St., Chicago. Tel. Drover 4497.

kti aukų, negu dabar surinkom į pusantrų metų.

Linkėtina westsaidiečiams ir toliaus neuilstančiai veikti. Ten buvės.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU merginos j krautuve. Darbas lengvas; mokesis gera ir gyvenimo vieta. Turi būti tarp 25 iki 35 metų amžiaus. Geistina, kad mokėtų angliskai ir šiek tiek rokundu ir nors kiek apsupažinusi su bizniu. Atsišaukite laišku arba ypatingai. Atsilankykite kokį nors vakarą nuo 7 iki 8 val. K. Barauskas, 3540 So. Union ave., Chicago.

Pajieskau savo brolio, Juozo Rakščio, Kauno g., Telsių pav., Židikų val. Kikilių parapijos. Pirmiau gyveno Brooklyne, 4 metai Amerikoje Turiu labai svarbių riekalų. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti. Ona Miknienė, 8718 Commercial ave., S. Chicago, Ill.

PAJIESKAU DARBO kaip dreiverys prie vežiojimo duonos. Tame amate esu gerai patyręs. Reikalaujantiems galiu užsistatyti bondsą. Pacinu iš Laukės parap., Skudaitių pad. J. Bukauskas, 4601 S. Paulina st., Chicago, Ill.

ANT RANDOS

ANT RANDOS

6 kambarių stubelė, vana, gazas, katik išmalevota ir išpušta. Randa \$15. 2932 W. 38th St., netoli Crane. J. McDONNELL and CO., 3622 S. California ave., Chicago.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda oiaokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro oiaokius dokumentus ir papirus. Namų Ofisas: 3222 S. HALSTED ST. Ant trečio lubų. Tel. Drover 1310. Miesto Ofisas: 127 N. DEARBORN ST. Room 1111-12. Tel. Central 4411.

Dr. A. J. TANANEVICZE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 S. MORGAN ST. Valandos: 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Tel. Drover 7800. Ofisas ant F. Karo Aptiekos: 1913 SO. HALSTED ST. Valandos: 10 iki 12 dien., 9 iki 5 po pietų vakarais. Tel. Canal 1576.

Dr. A.R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS. Akis išsėzaminuojam DYKAI. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienų. 4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47. Str. Telephone Yards 5032.

Dr. M. Stupnicki

8109 S. Morgan St., Chicago, Ill. Valandos: Nuo 8 iki 11 šartyto; nuo 5 iki 8 vak.

Tel. Drover 9693

DR A. A. ROTH

Ruozas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyriskų, vaizų ir visų chroniškų ligų. Valandos: 10-12 ryte, 2-4 po pietų ir 6-8 vakare. Nedėliomis 10-1 po pietų 3358 So. Halsted St., arti 34 St., CHICAGO.

DR. DROZDOWITZ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Gydo ligas inkstų, puslės, plaučių veneriskas ir odas. Ofisas: 804 Milwaukee Ave. 5:30-7 8 1/2 vak. Nedėliomis 11-12 d. Ofisas: 1633 W. 12 st., kamp. Paulin. 8-10 ryte, 12-2 po piet., 8-9 vakare. Telephone West 1078.

Garsinkitės "Naujienose"

DAKTARAS

Specialistas iš

WISSIG,

seno krajaus

Gydo visas ligas vyrų ir moterų. Nežturint kaip užsisėzėjusios ir neišgydomos yra. Specialiskai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasloptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateiškite čia ir persitikrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstantiems ligoniu. Patarinas dykal. Ofiso valandos nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. 1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-toe gat., viršiai Bankos. Tel. Canal 3263.

DUODAM KREDITA METINIS PRATUŠTINIMO ISPARDAVIMAS. Kainos sumažintos nuo 25 iki 40 procentų. Gausi įvairių pinigų vertė — prik dabar. ATEIK ir pamatyk šitą puikų skaitymui stalą, padarytą iš gero, tvirto ir gražaus ąžuolo. Tinka visokiose namuose. Laike šio išpardavimo. Pamatyk mūsų specialius pasiūlymus. Ateik ir peržiūrėk mūsų tavorą \$6.75. Tėmyk mūsų dideles iškabas. HENRY WOLF, 1325-27-29-31 So. Halsted St., kampas Maxwell St., Tel. Canal 1099 Chicago.

Daktaras HERZMAN IS RUSIJOS. Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo astrias ir chroniskas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10-12 pietų; 8-8 vakarais. Telephone Canal 3110. Gyvenimas: 3412 S. Halsted St. Valandos: 8-9 ryte; 4-5 po pietų. Tel. Haymarket 6212.

Dr. W. Yuskiewicz. Lietuviškas akių gydytojas. Kas turi skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane. DR. W. YUSKIEWICZ, 1024 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarų. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Dr. Ramser AKIŲ SPECIALISTAS. Prieirna visiems tinkamus akinius, eszaminuoja ir patarimus duoda dykal. 786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave., 2-ros lubos. VALANDOS: Nuo 9 šartyto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 šartyto iki 2 pop iety. Tel. Haymarket 2486.

M. SAHUD M. D. Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Gydo visokias vidurių ligas ir kitas užsėzėjusias ligas. OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., kampas North Ave. Kambarys 205. Valandos: 8:30 iki 10 šartyto; 1:30 iki 8 ir 7:30 iki 9 vakare.

Dr. G. M. Glaser Praktikuoja 25 metai. Gyvenimas ir Ofisas 2149 S. Morgan St., kerte 32. Chicago. Specialistas ant Moteriškų, Vyriskų ir Vaikiškų Taipgi Chroniškų Ligy. Ofiso valandos: iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas. Telephone Yards 687.

TEL. YARDS 5194 BRIGHTON PARK AKUŠERKA Mrs. Antonina Shusho. Turiu patyrimą moterų ligose, teisingai patarnauju prie gimdymo, nūdyką duodu rodą ligoje moterims ir merginoms. 3136 W. 39-ta gatvė, arti Kedzie Ave., Chicago, Ill.